

54. Aşağıdakilerden hangisi için,
- İki nokta arasındaki gerçek uzaklığı harita üzerinde ölçülen uzaklıkla karşılaştırma
- Bir gölün belli bir haritadaki alanını başka bir haritadaki alanıyla karşılaştırma işlemlerinden yararlanılabilir?
- A) Harita ölçeği hesaplama
B) Haritada kullanılan işaretlerin anlamını bulma
C) Haritanın yapılış amacını kestirme
D) Harita üzerinde yer saptama
E) Haritada gösterilen yerşekillerini belirleme

63. Ekvatorial kuşakta And Dağları, aşağı Amazon bölgesine oranla yerleşmeye daha elverişlidir.
Bu durum, iki bölgenin hangi bakımdan farklı olmasının bir sonucudur?

- A) Denize yakınlık
B) İklim
C) Ulaşım olanakları
D) Yer yapısı
E) Yer altı kaynakları

64. Aşağıdakilerden hangisi, bir ülkede endüstrileşme ile birlikte görülen bir değişme değildir?

- A) Hammadde ihracatının artması
B) Nitelikli işgücünün önem kazanması
C) Dış ticaret hacminin büyümesi
D) Tarımda çalışan nüfus oranının düşmesi
E) Ortalama yaşam düzeyinin yükselmesi

65. Yıllık yağış miktarları birbirine çok yakın olmasına rağmen Güneydoğu Anadolu Bölgesinin, Doğu Anadolu Bölgesine göre daha kurak olması, bu iki bölgenin hangi bakımdan farklı olmasının bir sonucudur?

- A) Akarsu ağının sıklığı
B) Denize yakınlık
C) Matematik konum
D) Buharlaşma şiddeti
E) Toprak yapısı

55. Ankara'da oturan bir kişi, 21 Aralık'ta başka ülkedeki bir kente gidiyor. Gittiği yerde gündüz süresinin Ankara'dakinden daha uzun olduğunu görüyor. **Bu kişinin gittiği yer, Ankara'ya göre nerede olabilir?**

- A) Kuzeydoğuda
- B) Kuzeyde
- C) Güneyde
- D) Doğuda
- E) Batıda

56. Eşyükselti eğrilerinin aralıklarının sık veya seyrek olması yerşekline bağlıdır.

Aşağıdakilerden hangisini gösteren eşyükselti eğrileri daha sık aralıklarla çizilir?

- A) Doruk
- B) Dik yamaç
- C) Kıyı çizgisi
- D) Plato
- E) Ova

57. Havanın bulutsuz olduğu bir günde, düz bir araziye dikilen çubuğun gölgesi üzerinde yapılan gözlemlerden, o yerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini belirlemede **yararlanılamaz?**

- A) Boylam derecesini
- B) Enlem derecesini
- C) Yerel saatini
- D) Yükseltisini
- E) Bulunduğu yarımküreyi

66. Türkiye'de büyük kentlerdeki nüfus artış oranı, küçük kentlere göre genellikle daha fazladır.

Büyük kentlerdeki hızlı nüfus artışının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alt yapı hizmetlerinin yeterli olması
- B) Ulaşım ağının gelişmiş olması
- C) Ölüm oranının düşük olması
- D) Okur yazar oranının yüksek olması
- E) İş olanaklarının fazla olması

67. Tarımda makine kullanımı önemli ölçüde verim artışı sağlamasına rağmen, Türkiye'de hayvan gücünden yararlanma ve basit araçların kullanımı sürmektedir.

Tarımda tümüyle makineleşmeye geçilememiş olmasında aşağıdakilerden hangisinin önemli bir rolü yoktur?

- A) Tarım alanlarının bir kısmının makineli tarıma elverişsiz olması
- B) Tarım çalışmalarının kısa süreli olması
- C) Makine fiyatlarının bazı üreticilerin ödeme gücünün üstünde olması
- D) Kırsal kesimde, işgücünün daha ucuz olması
- E) Makineli tarımın ekonomik olmaya yacağı kadar küçük işletmelerin bulunması

58. Kış mevsiminde havanın bulutlu olduğu günler, bulutsuz olduğu günlere oranla daha ılık geçer. Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yerin ısı kaybının azalması
B) Güneşten daha çok enerji gelmesi
C) İlik rüzgarların hakim olması
D) Mutlak nemin az olması
E) Alçalıcı hava hareketleri olması

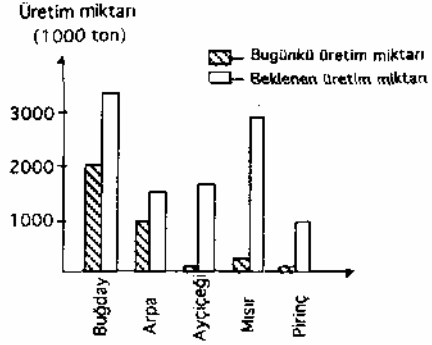
59. Aşağıdakilerden hangisi, bakı etkisinin bir sonucu olarak, güneşe dönük yamaçlarda görülen bir durum değildir?

- A) Havanın daha sıcak olması
B) Orman sınırının daha yüksek olması
C) Güneşlenme süresinin daha uzun olması
D) Aynı tür bitkilerde, olgunlaşma süresinin daha kısa olması
E) Akarsu rejimlerinin daha düzenli olması

60. Aşağıdaki durumların hangisinde, bir kaynak suyunun sıcaklığı yıl boyunca pek fazla değişmez?

- A) Yağmur ve kar sularıyla besleniyorsa
B) Debisi yıl içinde azalıp çoğalıyorsa
C) Orta enlemlerdeki bir bölgede yer alıyorsa
D) Su, yerin derinliklerinden geliyorsa
E) Taban suyu seviyesi yüksekse

68. Aşağıdaki grafik, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yetiştirilen bazı ürünlerin bugünkü üretim miktarları ile GAP tamamlandığında elde edilmesi beklenen üretim miktarlarını göstermektedir.

- Mısır, pirinç ve ayçiçeği üretim oranlarında daha büyük artışlar beklenmesinin başlıca nedeni bu ürünlerin hangi özelliğidir?

- A) Olgunlaşma sürelerinin daha kısa olması
B) Yetişmeleri için geniş düzlüklerin gerekli olması
C) Suyu ihtiyaçlarının daha fazla olması
D) Bölge içindeki tüketimlerinin fazla olması
E) Makineli tarıma daha elverişli olması

61. Bir dağ yamacından yükseldikçe orman örtüsü daha gürleşir; belli bir yükseklikten sonra ise cılızlaşır, doğal olarak ortadan kalkar.

Bu durum aşağıdakilerden hangisini gösteren bir kanıttır?

- A) Buharlaşmanın, yükseldikçe arttığını
- B) Su kaynaklarının yükseklik arttıkça bolladığını
- C) Sıcaklığın, yükseltille bağı olarak değiştiğini
- D) Toprak tabakasının yükseklerde incelmesini
- E) Rüzgarın yükseklerde daha etkili olduğunu

62. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımını gösteren aşağıdaki grafiklerden hangisi gelişmiş bir ülkeye ait olabilir?

